

Oljufelag størsti kundi hjá Føroya Tele

Oljuleitingin á landgrunninum hevur longu stóran týdning fyri fleiri føroyskar fyrirkur, eitt nú Føroya Tele. Ein mánad i vetur hevur eitt av oljufelagunum verið størsti kundi hjá felagnum.

OLJA OG INNTØKUR
Jan Müller

Virksemið, sum hevur tikið seg upp í sambandi við oljuleitingina, hevur fingið stóran týdning fyri fleiri føroyskar fyrirkur. Ein teirra er Føroya Tele. Oljuleitingin á landgrunninum er orsøkin til, at oljufeløg eru vorðin stórir kundar hjá Føroya Tele. Ein einstakan mánad i vetur hevur t.d. BP verið størsti einstaki kundin hjá Føroya Tele

Andras Róin, stjóri í Føroya Tele, vil ikki gera viðmerkingar til einstakar

kundar men vátar, at oljufeløg hava verið sera góðir kundar hesar seinastu mánadarnar. Talan er um bæði BP, Statoil, Hess og Agip, sum standa fyri boringunum í 1. leitið.

-Tað er sera týðningarmikið fyri okkum sum fyrirkur í menning, at vit fáa kundar, ið eru meira krevjandi og fáa okkum at

møta nýggjum avbjóðingum. Sjálvur heldur Andras Róin, at teir hava verið førir fyri at møta hesum nýggja eftirspurninginum. Teir hava so eisini roynt at menna seg til tær nýggju avbjóðingarnar við eitt nú at vera við á oljuráðstevnum. Tað snýr seg at gera seg út til at møta nýggju oljukundinum, sum hava serstøk ynski.

Tað er neyvan heldur nakað dulmál, at ein stórr partur av fartelefoninntøkunum stavar frá oljvirkseminum, tvs. inntøkur frá eitt nú telefonum, sum eru skrásettir í londum við oljuvinnu sum eitt nú Bretlandi og Noregi.

Andras Róin er sera fegin um avbjóðingina teir fáa frá nýggju oljukundinum, tí teir henda vegin møta nýggi kundakrøv.

Nýggjan kaðal

Føroya Tele arbeiðir eisini við ætlanini at útyggja samskiptisnetið millum

Føroyar og umheimin. Ætlanin er í næstum at hava fund við øll oljufelögin, sum eru virkin á Føroya-leiðini. Hetta hevur samband við ætlanina at leggja ein nýggjan kaðal millum Ísland, Føroyar og bretska meginlandið. Arbeiðið er

komið so mikið langt, at teir skulu til at finna fram til júst, hvar kaðalin skal ganga.

Tað hevur verið tosað um, at oljufelögin, sum arbeiða vestan fyri Hetland, vilja hava fibrar lagdar uppá pallarnar. Her hevur serstakliga verið tosað við BP, sum stendur á odda fyri fleiri av oljukeldunum vestan fyri Hetland. Oljufelögin vilja sera fegin minka um manningar sínar á oljupallunum og so fjarstýra meira frá landi av. Tað krevur fibrar. Tað er ikki nokk við radiolinki ella fylgisveini.

Ein kaðal úr Føroyum kann tí koma oljuvinnuni, sum arbeiðir vestan fyri Hetland sera væl við, og kemur tað eisini væl við hjá Føroya Tele og íslendingum, um oljufelögin vilja vera við til at gera hesa ilöguna. BP hevur arbeitt við eini ætlan at fáa fibrar umborð á bæði oljufeltini Schiehallion og Foinaven.

Biligari

Annars hevur kreppan í fjarskiptisheiminum gjørt, at verkætlanin hjá Føroya Tele og íslendingum at leggja kaðal millum londini og inn á meginlandið er vorðin munandi biligari.

Prísurin hevur verið 500 til 600 mill. kr. men nú er hann niðri á góðum 400 mill. kr.

Endaliga modelið er ikki klárt men lagt er upp til, at føroyingar gjalda ein fimting og íslendingar fyra fimtingar av verkætlanini. Koma oljufelögin inn, so koma tey eisini at bera ein part av ilöguni. Ætlanin er

at fáa alt uppá pláss innan mars næsta ár.

Verður framleiðsla á føroyskum øki so verður eisini tørvur á betri tele-samskipti. Tó er hesin tørvurin longu veruligur, tí verandi kaðalin nøktar ikki tørvin einsamallur. Tað ber ikki til at veita eykaorku, um verandi kaðalin svikur.

Samskipti hevur alstóran týdning fyri oljuleiðinar á Atlantsmótinum. Her lesur stjóri hjá BP í Føroyum, Hjarnar Djurhuus Internetosialin umborð á oljuskipinum Petrojarl Foinaven, sum liggur hinumegin markið í bretska øki.

Mynd Jonhard Hammer.

Útbjóðingin afturkallað

Ymisk ivasom viðurskipti viðvíkjandi koyringini hjá Bygdaleiðum í Suðuroy hava gjørt, at Strandfaraskip Landsins hava kallað útbjóðingina aftur

SAMFERÐSLA
Edvard Joensen

Koyringin hjá Bygdaleiðum í Suðuroy skal bjóðast út av nýggjum. Strandfaraskip Landsins hava gjørt av, at taka útbjóðingina aftur og hava tikið upp samráðingar við verandi bussførarar um at halda fram við koyringini sum higartil. Tað vilja bussførararnir ikki. Teir krevja ávísar ábøtur fyri at halda fram.

Støðan hjá Bygdaleiðum í Suðuroy er so ógreið, at neyðugt verður at taka alla koyringina upp til nýggja viðgerð og bjóða út heilt av nýggjum, sigur Poul Jákup Thomsen, fólkaflutningsleiðari á Strandfaraskipum Landsins.

Tað kemst millum annað av, at tímatíð, sum givið varð upp í upprunaliga útbjóðingartilfarinum, heldur ikki. Ógreiða er eisini um ferðætlanina, eins og ógreiða er um skúlabarna-koyringina, sigur hann í brævi, sum sent er teimum, ið hava boðið upp á koyringina í Suðuroy.

Krevja ábøtur

Ein teirra, sum í dag koyrir buss í Suðuroy, er Poul Johannes Poulsen í Sumba. Hann sigur við Sosialin, at teir, sum nú hava koyringina, vóru boðsendir á fund við Strandferðsluna sunnudagin. Fundurin varð hildin umborð á Smyrli, sum lá á Drelnesi. Har fingur teir at vita, at útbjóðingin varð afturtikin, eins og teir vóru biðnir um at halda fram at koyra undir verandi treytum.

Strandferðslan ynskti, at teir longdu verandi avtalur við 10 mánaðum. Men tað er púra greitt, at tað kunnu teir ikki ganga við til, sigur Poul Johannes Poulsen. – Vit tosa ikki um nakað, sum er styttri enn í hvussu er eitt ár, sigur hann. Eisini

er okkurt annað, teir vilja hava bøtt um, áðrenn teir gera nakra nýggja avtalu um koyringina, sigur hann.

Tá vit tosaðu við Poul Johannes Poulsen, áðrenn blaðið fór til prentingar í gjár, segði hann, at mánadagurin væntandi fór at verða avgerandi fyri, hvat hendi.

– Nú hava vit givið tol so mikið leingi, at vit klára saktans ein dag ella tveir afturat, tók hann til.

Riggað av

Men tað verður ikki bara sum at siga tað at koma aftur um aftur nú, heldur Poul Johannes Poulsen.

Væl hava teir í sáttmála tryggjað sær, at teir sleppa av við bussarnar, um teir ikki sleppa at halda fram við koyringini.

Eitt annað er, at teir nú, bara einar 14 dagar áðrenn verandi avtalur ganga út, skulu fara at finna nýtt fólk at koyra.

– Tí støðan er tann, at fleiri hava longu riggað av. Tað ger støðuna heldur trupla, at hjálparfólk, vit hava havt, longu hava fingið sær annað arbeiði eftir nýggjár. So tað kann standast onkur smávægis trupulleiki av at finna nýtt fólk soleiðis í eini handavending, sigur hann.

Svara skjótt

Poul Johannes Poulsen sigur, at tá teir fáa eitt útspæl frá Strandferðsluni, fara teir at svara beinanveg. Tað skal ikki taka meira enn einar tveir tímar, heldur hann, tí teir vita púra greitt, hvat teir vilja hava.

Poul Jákup Thomsen, fólkaflutningsleiðari, væntaði í gjár, at uppleggið frá Strandferðsluni kom annaðhvørt í gjár ella í dag. Eitt annað mál er, sigur Poul Johannes Poulsen, bussførari, at teir, sum fáa koyringina, skulu eisini fáa sær nýggjar bussar.

Í upprunaliga útbjóðingartilfarinum stendur, at bussarnir mugu í mesta lagi vera 10 ára gamlir. Hesar treytir lúka bara tveir busar í Suðuroy, sum eru ávikavist tvey og fyra ára gamlir. Hinir liggja um 14-16 ár, sigur hann.

Og tað er ikki bara sum at

Poul Johannes Poulsen, bussførari úr Sumba, sigur, at teir, sum koyra hjá Bygdaleiðum í Suðuroy, fara undir ongum umstøðum at góðtaka ein 10 mánaða fyribilssáttmála, meðan boðið verður út av nýggjum

Mynd: Áki Bertholdsen

siga tað at fáa ein buss. Byggitíðin er einar sjei mánaðar, umframt at biðitíð helst er at sleppa fram at at byggja.

Tilboðini

Tilboðini, sum komu inn upp á koyringina í Suðuroy, vóru trý í tali. Tað lægsta var upp á 4.950.000,- krónur. Tað mittasta upp á 5.879.751,- krónur, og tað hægsta upp á 8.244.043,80 krónur.

Nú so stórar broytingar eru komnar í orsakað av millum øðrum tímatali og skúlabarnakoyring, kann væntast, at tey nýggju tilboðini, sum fara at koma, verða væl hægri.

Samráðst hevur verið við tað felagið, sum hevði lægsta tilbóðið. Men tær samráðingarnar eru nú hildnar uppat, sum vera man.

Tann, sum hevði lægsta tilbóðið, tá boðið varð út, var felagið S.P. Leiðir við Mikkjali Paula Johansen í Trongisvági.

Hann hevur onga viðmerking til, um hann móguliga fer at leggja nakað endurgjaldskrav ella annað krav móti Strandferðsluni, eftir at hava havt samráðingar um koyringina, sum nú kortini ikki verður til nakað.

Teir tóku land

- føroyingar í Grønlandi

Føroyingar í Grønlandi vágðu lívið. Í 1963 stóðu 24 lík undir bori samstundis í Føroyingahavnini, tá týski trolarin München sakk á veg heim við fullari last. Sama árið fór Blíkur at leka í isinum á Kappanum, og 40 føroyingar noyddust í bjargingabátarnar. Hann sakk, men ein týskur trolari tók menninar upp. Manningin noyddist eisini av skonnartini »Tinganesi«, sum rendi á ein flúr og sakk. Tíbetur kom Vesturvón teimum til hjálpar.

Setta bókin í roðini Teir tóku land eftir Jógvan Arge ger burturúr sekstíranum, tá fleiri túsund føroyingar fiskaðu í Grønlandi. Nordafar byggi framkomið flakavirki í Føroyingahavnini, menn settu seg niður í Grátufjørðinum, og føroyingar bygdu eisini útróðrarhavn á Eggersoy, har sjálvur Kap Farvel er. Í bókin er yrkist yvir føroyskar útróðrarnein í Grønlandi tey árin, tá virkseimið var í hæddini. Bókin er 208 síður, prýdd við forvitnisligum myndum, tekningum og kortum

299,-

Jógvan Arge